

Woensdag 9 mei 1917 – ochtendeditie

Rotterdam.

In de bovenlokalen van Huize van Hasselt aan de Schiedamsesingel is maandagmiddag een tentoonstelling geopend van schilderijen en tekeningen, die vervaardigd zijn door Belgische geïnterneerden. Een deel van deze kunstwerken is ook te zien geweest op de militaire huisvlijttentoonstelling, die dezer dagen in de vereniging is gehouden.

Het zijn bijna allemaal stadsgezichten, waaronder enkele goed geslaagde aquarellen. Bovendien wordt de tentoonstelling opgeluisterd door een twaalfstal aquarellen op hout van Engelse geïnterneerden.

De opbrengst van deze tentoonstelling zal ten bate komen van de Belgische krijgsgevangenen in Duitsland.

De tentoonstelling is geopend met een korte toespraak van generaal-majoor M. Onnen, hoofd van de internering. Deze deelde mede, dat generaal Snijders het voornemen had gehad, de tentoonstelling te komen openen, doch daarin door drukke werkzaamheden was verhinderd.

Generaal Onnen wees er op, dat onze regering gemeend had, naast haar plicht, in het Haagse contract neergelegd, om de strijdkrachten van de oorlogvoerende partijen te bewaren, te zorgen, dat de geïnterneerden geschikt bleven voor hun levenstaak.

Daartoe waren reeds 12.000 man tewerkgesteld en konden o.m. studenten en aankomende kunstenaars hun studies blijven voortzetten.

Deze tentoonstelling gaf er het bewijs van, hoe nuttig in deze richting gewerkt werd.

Spreker bracht het comité dank voor het inrichtingen van deze tentoonstelling.

De Belgische commandant A. Stevens sprak ook nog een woord van dank namens de Belgische geïnterneerden en daarna werd de tentoonstelling bezichtigd.

Havre, 8 mei. Vanochtend is het congres nopens de middelen, om mensen, die de oorlog tot invaliden heeft gemaakt, voor een beroep op te leiden, zijn werkzaamheden begonnen onder leiding van Berryer, Belgische minister van binnenlandse van binnenlandse zaken, ter vervanging van de Broqueville, die ongesteld was. Verder waren aanwezig de Franse generaal Malletterre en de Belgische generaal Melis, de Paeuw, secretaris van het congres, senator Thiebaut, Brunet, het kamerlid en vele burgerlijke en militaire overheidspersonen.

De minister van binnenlandse zaken heette de congresleden van harte welkom. Hij wees op het belang van het congres, waaraan de bloem uit de landen der geallieerden deelneemt. Hij houdt zich overtuigd, dat wat het tot stand brengt vruchten zal dragen, wat aangaat de feitelijke uitkomsten voor de verminkten van de grote oorlog.

Nadat de Paeuw daar enige woorden aan had toegevoegd, begonnen de aanwezigen de arbeid in de afdelingen. Het congres besloot bij acclamatie tot ereleden van het bureau de ministers de Broqueville, Bourgeois en Berryer zomede de staatssecretarissen Godart en Roden te benoemen.

De president der republiek zal de openbare vergadering van drie uur bijwonen.

Havre, 8 mei. Berryer heeft ook de plechtige zitting vanmiddag om drie uur geleid. Er was een drom mensen tegenwoordig, onder wie de president van de republiek en mevrouw Poincaré. Berryer ontwikkelde in zijn rede het denkbeeld, dat de invaliden ertoe moeten worden gebracht, geen hulp te behoeven en zich hulpbronnen te verschaffen, die, gevoegd bij het staatspensioen, hun een eerzaam leven zullen verzekeren.

Godart, Roden en Bourgeois sloten zich bij die rede aan. Ze zwaaiden België lof toe, dat het voorbeeld gaf bij de tegenstand ten behoeve van het recht en de eerste werken van "heropvoeding" in het leven riep.

Daarna spraken de afgevaardigden van de bondgenoten en ging Poincaré de bij het congres behorende tentoonstelling openen, terwijl een muziekkapel van verminkten de volksliederen ten gehore bracht.

Woensdag 9 mei 1917 – avondeditie

Belgische avond.

In Diligentia in Den Haag hebben de heren Louis Piérard en A. van den Burch gisteravond voor een vrij talrijk publiek, waaronder de Belgische gezant, de prins de Ligne en de heer Cyriel Buysse, gesproken over "de strijd, die het Belgische volk aan de IJzer en in het bezette gebied tegen de overweldiger voert."

De heer Piérard sprak het eerst. Hij leidde de heer Van den Burch, die, evenals zijn beide broers, van het begin van deze oorlog af, als vrijwilliger de krijgsverrichtingen heeft meegemaakt, als het ware in. De mannen aan het front, die met grote heldenmoed en zelfopoffering de harde strijd volhouden, dwingen ons onophoudelijk warme bewondering af. Daarop kwam hetgeen hij zegde in grote trekken neer. Te midden van alle ellende die ze moeten doormaken, hebben ze toch hun gemoedelijke ironie niet verloren, die hen over veel moeilijkheden heen helpt.

Er volgde nu een reeks van anekdotes uit het soldatenleven, dat de heer Piérard van nabij kent, daar hij meermaals voor de troepen is opgetreden met lezingen en voordrachten. Sterk sprak uit al wat hij voorlas een onwrikbaar vertrouwen op de goede afloop van de strijd. Nadat hij aldus de min of meer humoristische kant van het verzet had laten zien, kwam hij tot de andere, sombere kant, waarbij hij vooral de deportaties op het oog had. Met het woord van Talleyrand kenschetste hij die als “erger dan een misdaad, een misslag!” De burgers, die er het slachtoffer van werden, hebben, zegde hij, niet zelden meer moed aan de dag gelegd dan de mannen in de loopgraven.

Onder hen is door deze ongerechtigheid van de Duitsers een haat gezaaid, die tot in lengte van dagen zal voortwoekeren.

De deportaties zijn niet gestaakt, meende hij te mogen beweren, en zullen ook niet gestaakt worden. Alleen zij die zogenaamd bij vergissing zijn weggevoerd worden teruggezonden. En hoe teruggezonden! Onbegrijpelijk is het lijden, dat ze achter de rug hebben. En toch ondanks alles hebben zij nog de moed gehad om de verlokkelijke aanbiedingen van de vijand te weerstaan, terwijl zij, wanneer zij er op ingegaan waren, gemakkelijk en goed betaald werk hadden kunnen vinden. Zij die hier veilig leven in het wat slaperige

Holland, zegde de heer Piérard tenslotte, moeten vooral niet schreeuwen van: volhouden tot het bittere einde, maar ook moeten wij niet meewerken om het vertrouwen te ondermijnen van hen, die met de wapens in de hand tegenover de vijand staan om hem het veroverde vaderland weer te ontnemen.

Na de toegejuichte rede van de heer Piérard verkreeg de heer van den Burch het woord. Hij begon met te zeggen, dat de vreemde overheersers en al wat de Belgen geleden hebben in hen het gevoel van vrijheid niet heeft kunnen smoren. Zijn doel zou zijn een antwoord te geven op de begrijpelijke vragen van velen, wiens echtgenoten of bloedverwanten aan het front zijn en die volgaarne eens het een en ander over het leven in de loopgraven zouden willen vernemen.

Allereerst gaf spreker daarom een overzicht van de algemene organisatie van het Belgische leger. Hij herinnerde aan het verleden, toen men de landsverdediging meer verwaarloosde dan eigenlijk verantwoord was. Luik heeft het dan ook slechts door het talent van generaal Leman en de dapperheid van de bezettingstroepen zo lang uitgehouden. Welk een schouwspel leverde het uit Antwerpen terugtrekkende leger op! Aan dappere daden heeft het daarbij evenwel toch niet ontbroken. En zo moet men er ook de nadruk op leggen, dat de overwinning aan de IJzer gelijk spreker het noemde, een Belgische overwinning is. Het Belgische leger is aan de IJzer herboren tot een prachtige, krachtige organisatie, die in staat is haar effectieven op peil te houden, en over voldoende artillerie beschikt om de vijand het hoofd te bieden.

Vervolgens schetste spreker het verblijf aan het front en hoe men daar leeft, een onderwerp waarover reeds zoveel is gezegd en geschreven, dat wij de spreker niet opnieuw op de voet behoeven te volgen.

Uitvoerig stond hij stil bij de geneeskundige dienst, de inrichting der hospitalen en de bestrijding van de meest voorkomende infectieziekten, zoals tetanus; ook deelde hij een en ander mede over de chirurgische behandeling van sommige wonden.

Met eerbied besprak hij o.a. hetgeen koningin Elisabeth voor de gewonden doet en hoe zij dag aan dag werkzaam is bij hun verpleging.

Eindelijk vertelde hij een en ander van hetgeen er voor de lichamelijke en zedelijke verzorging van de soldaten wordt gedaan.

Een moeilijkheid was de voorziening in het lagere officierspersoneel; de meeste subalterne beroepsofficieren, die het leger bij het begin van de oorlog had, zijn immers buiten gevecht gesteld. Thans worden hun plaatsen echter ingenomen door mannen, die zich die rang in de strijd zelf verdiend hebben en nog elk ogenblik opnieuw verdienen.

Een somber deel van het front vormen de kerkhoven, waar de mannen rusten, die hun leven hebben veil gehad voor het vaderland. Spreker bracht hen een eerbiedige hulde en sprak de hoop uit, dat het door hen gebracht offer niet tevergeefs zou zijn.

Na een korte pauze vertoonde hij een aantal op zijn lezing betrekking hebbende lichtbeelden.

De opbrengst van deze "Belgische avond" is bestemd voor de Belgische gedeporteerden.